

Metodiskt om forskning och livet

SOMMARPRATARE

SVANTE PÄÄBO

Gör: Forskare, biolog, professor

Ålder: 59 år

Stämning: Lugn och eftertänksam

Typtiska låtval: Cornelis Vroegstyk, Slim Harpo, Sesame Street

PIIGÅR
13.00

Svante Pääbo är forskare och sommarpratator om vetenskap, kärlek och döden.

Han börjar med att berätta hur han slank iväg och köpte en bit kaffelever på Ica i Uppsala på 1980-talet. Den lade han i hemlighet i laboratoriet där han arbetade och trots att den stank allt mer lät han den ligga och torka ihop.

Varför då?

Jo, för han ville veta om DNA bevarades i den till sist mumifierade leverbiten. Det gjorde den – och efter tio års experiment på samma spår var Svante Pääbo och hans forskargrupp redo att med superkänsliga metoder kunna forska på mycket gamla kvarlevor av döda människor.

Neanderthalarna, våra förhistoriska släktingar fanns för nästan 400 000 år sedan och levde i 300 000 år. Pääbo ville ta reda på hur deras arvs massa såg ut – varför bodde till exempel neanderthalarna på ungefär samma område under hela sin tid, medan efterföljaren homo sapiens genast började flytta över jorden?

Ungefär i mitten av programmet byter han fokus och berättar om sig själv, sin familj och sitt personliga liv istället för sitt arbete. Det gör han med att spela Talking Heads Once in a Lifetime, ni vet låten som går ungefär "you may find yourself in a beautiful house with a beautiful wife and you may ask yourself how did I get here?".

Jag antar att låten är en sorts programförklaring: en pojke vars mamma kom som flykting till Sverige och jobbade som städerska, blev en av Europas mest framgångsrika forskare.

LENA KVIST

» Sommar i P1

I dag pratar Karin "Kakar" Hermansson

I morgon pratar Loa Falkman

Lyssna: www.svtorgsradio.se/sommar

Blues på Ågårdens loge

MUSIK. För mionde året i rad är det musikcafé på Ågårdens loge i Värnamo, lördag 16 augusti. Hill blue unit med Marie Arturén ger sin årliga blueskonsert, med gäster som Mr Bo från Göteborg, samt Arvid Hill på piano och orgel.

Textilkonst på Glasverandan

KONST. Fram till den 27 augusti visar Klara Albertsson egna textilmönster och textil konst på Galleri Glasverandan, Fristad bibliotek. Klara Albertsson är född 1991, uppvuxen i Vånga och har studerat konst på Capellaskolan, Öland. Hon arbetar med bland annat broderi, färgning, vävning och tryck.

Clash-sångares bil på auktion

MUSIK. En Ford Thunderbird av årsmodell 1963 som Joe Strummer – sångare och gitarrist i stilbildande punkbandet The Clash – ägde från 1987 fram till hans död 2002 ska säljas på auktionssajten Ebay, skriver NME.

På torsdagseftermiddagen låg priset på motsvarande 150 000 kronor. Priset lär stiga med tanke på att auktionen pågår fram till den 21 augusti, som också är Joe Strummers födelsedatum. Enligt Alex Manos, föreståndare för Beverly Hills Car Club, som sköter auktionen, är bilen i toppskick. – Joe Strummer var unik, precis som den här bilen är det. Joe älskade amerikanska bilar och det är ödet som gjort att den här vackra Forden hamnat hos oss, säger han.

(17)

Pontus Estling och Jenny Gustafsson. Riksspelmän uppvuxna i Borås som nu tar folkmusiken med sig tillbaka till Sjuhäradsbygden och Örnungastämman.

FOTO PRIVAT

Triller på Örnungas nya festival

Örnungastämman föddes förra året och fick en rivstart. I år har den växt till en tredagars festival med buskspel, dans och konserter av både Triller och Göteborg Wind Orchestra.

MUSIK. Jenny Gustafsson är riksspelman och frilansmusiker. Hon växte upp i Gingsri, jobbade i Norge och när hon flyttade tillbaka till Västergötland grundade hon en stämma tillsammans med Sabina Henriksson. Det blev i Örnunga, Vårgårda kommun.

– Det är en väldigt vacker plats, med bra konsertlokaler. Och så finns det en lokal musikskola som är känd i folkmusikkretsar. Åker man ut på stämman är det många som kan Örnungamusiken.

– Dessutom har Örnunga en driftig hembygdsförening, som lägger nerideellt arbete på allt som hör en festival till.

– Fika bajamajor, ström, ordna så det finns rum eller husvagnar att hyra. Så det är ett bra paket. Och alla konserter var fullsatta förra året.

Det som startade som en tvådagars stämma har alltså växt ut till en festival, med stöd av regionen, Vårgårda kommun, ABF, Sparbanken Alingsås och Tore G Wärenstams stiftelse. Stämman börjar på fredag med buskspel & jam (alla

» Örnungastämman 15-17 augusti 2014

Fredag: Örnunga gamla kyrka: midnattskonsert
Lördag: Lunchkonsert med Bark, västgötska yngre spelmän

Musiklek för hela familjen med Susanne Lind
Konsert med Triller och ungdomar
Dans i hembygdsgården

Söndag: Workshops i Västgötalåtar
Örnungastämmans grand finale med Göteborg wind orchestra.

får spela med) som en uppvärmning inför den stora midnattskonserter i Örnunga kyrka med Emma Johansson och Anders Ådin. De får uppbackning av luciakören från Örnunga.

På lördag står Triller för den stora konserten. I gruppen ingår bland annat Pontus Estling – riksspelman som är uppväxt i Borås och var BT:s kulturstipendiatar 2008. Triller får ett mäktigt förband:

– Det består av 50 folkmusikspelande ungdomar. Både jag och Pontus har jobbat som lärare för dem på sommarens kurs i västgötsk folkmusik på Sjöviksgården (utanför Alingsås). Det kommer också ungdom från Hallandskursen och västra lätverkstan.

Det är bra återväxt i folkmusik?
– Javisst, folkmusik är lätt att tycka om! Det är bra driv och stort utrymme för egna uttryck och fria samspel.

Lika stort blir det på söndag under den stora finalen. Göteborg wind orchestras 25 man spelar låtar från Örnunga. Solister blir Pontus Estling och Kerstin Johansson/

Emma Johansson och Anders Ådin. Konserten är ett beställningsverk, speciellt för stämman:

– Vi har brett Karl-Johan Ankarblom arrangerat Örnungamusiken. Han är känd i arrangörskretsar och har jobbat både med musiken på Viktorias bröllop och arrat för BBC orchestra.

Inte minst blir det dans i hembygdsgården till musik av en hel rad riksspelmän.

Vad dansar man?

– Polska är vanligast inom folkmusik, men det går också bra med vals och schottis. Men måste inte kunna dansa folkdans. Stämningen på en stämma är ju att det är öppet för alla och att man jammar.

Och hur kommer det sig att Örnungamusiken är så känd? Jo, 1929 skrev Nils och Olof Andersson ned musik från hela landet i standardverket Svenska låtar. Bland annat träffade de spelmannen Johan Albert Pettersson i Örnunga och odödliggjorde hans musik.

INGER MELIN

inger.melin@bt.se 033-700 07 57